

แบบสำรวจความคิดเห็น

ท่านเห็นด้วยหรือไม่กับร่างประกาศและคู่มือสำหรับการปรับปรุงหลักเกณฑ์การทำรายการที่มีนัยสำคัญ (Material Transaction หรือ “MT”) และการทำรายการที่เกี่ยวข้องกัน (Related Party Transaction หรือ “RPT”) ซึ่งมีสาระสำคัญของการปรับปรุงหลักเกณฑ์ดังนี้

1. การปรับปรุงหลักเกณฑ์ MT

1.1 ปรับปรุงการดำเนินการตามขนาดรายการ MT

(1) ยกเลิกการส่งหนังสือเวียนให้ผู้ถือหุ้น

เห็นด้วย เนื่องจากปัจจุบัน การเข้าถึงเว็บไซต์ของตลาดหลักทรัพย์ฯ และ/หรือ เว็บไซต์ของบริษัทฯ เป็นไปอย่างทั่วถึง ดังนั้น ผู้ถือหุ้นสามารถเข้าถึงข้อมูลการทำรายการ MT/RPT ได้ และเพื่อลดกระดาษและขั้นตอนการทำงาน จึงควรยกเลิกหนังสือเวียนให้ผู้ถือหุ้น

(2) ปรับขนาดรายการขออนุมัติผู้ถือหุ้นจากร้อยละ 50 เป็นร้อยละ 25 โดย ไม่ต้องมี IFA และขนาดรายการมากกว่าร้อยละ 50 ต้องขออนุมัติรายการจากผู้ถือหุ้น และแต่งตั้ง IFA

ไม่เห็นด้วย ทั้งนี้ มีข้อสังเกตว่า แม้ว่าการเสนอรายการฯ ให้ผู้ถือหุ้นเพื่อพิจารณาอนุมัติ เป็นหลักการที่ดี แต่มีประเด็นที่ควรต้องพิจารณาเพิ่มเติม ได้แก่

- การลดขนาดรายการที่จะต้องเสนอผู้ถือหุ้นพิจารณาเป็นร้อยละ 25 จะทำให้บริษัทมีค่าใช้จ่ายสูงขึ้น รวมถึงมีระยะเวลาในการดำเนินการประมาณ 40- 50 วัน ซึ่งอาจไม่ทันต่อการใช้เงิน หรืออาจมีความเสียหายเกิดขึ้นได้ หรืออาจเสียโอกาสได้ (โดยเฉพาะบริษัทขนาดเล็ก หรือบริษัทที่กำลังมีปัญหาที่ต้องทำรายการทันที เช่น บริษัทที่มีปัญหาด้านสภาพคล่อง อาจจำเป็นต้องขายทรัพย์สินที่ไม่เกี่ยวข้องกับการดำเนินธุรกิจ หรือหากทรัพย์สินที่ต้องการขายเป็นเงินลงทุนในหุ้นของบริษัทจดทะเบียน การดำเนินการจัดประชุมผู้ถือหุ้นเพื่อขอมติขายเงินลงทุนซึ่งต้องใช้ระยะเวลาเกือบ 2 เดือน ดังนั้น อาจทำให้ราคาตลาดของหุ้นดังกล่าวลดลงจากราคาที่ตกลงกัน ซึ่งอาจทำให้ผู้ซื้อปฏิเสธการซื้อเงินลงทุน หรือราคาซื้อขายอาจลดลง เป็นต้น)

- แม้ว่าช่วงร้อยละ 25-50 จะกำหนดว่าไม่ต้องแต่งตั้ง IFA แต่ตามหลักความระมัดระวังของคณะกรรมการแล้ว คณะกรรมการบริษัทส่วนใหญ่ก็จะดำเนินการให้มี IFA เพื่อใช้ความเห็นของผู้เชี่ยวชาญอิสระก็จะส่งผลให้ค่าใช้จ่ายสูงขึ้นเช่นกัน

ดังนั้น สมาคมฯ โดยชมรมเลขานุการบริษัทไทย จึงมีความเห็นว่ เพื่อความยืดหยุ่นในการดำเนินการและเป็นประโยชน์สูงสุดต่อบริษัทจดทะเบียน รวมถึงยังคงยึดหลักความระมัดระวัง คณะกรรมการบริษัทจดทะเบียนควรมีอำนาจพิจารณา ดังนี้

1. ให้คณะกรรมการใช้ดุลยพินิจช่วง 25%-50% ในการพิจารณาว่าจะเลือกที่จะอนุมัติการทำรายการ หรือเสนอที่ประชุมผู้ถือหุ้นอนุมัติ ทั้งนี้ เพื่อเพิ่มความยืดหยุ่นในการทำธุรกิจ และลดระยะเวลาการทำงาน รวมถึงต้นทุนการดำเนินการ เช่น กรณีเป็นการประมาณงาน หรือกรณีเข้าทำรายการเพื่อให้บริษัทยังคงดำเนินธุรกิจได้ (Going Concern) คณะกรรมการอาจใช้ดุลยพินิจในการอนุมัติรายการเองโดยไม่นำเสนอต่อผู้ถือหุ้นเพื่อพิจารณา อย่างไรก็ตาม หากคณะกรรมการอนุมัติ เสนอให้บริษัทจดทะเบียนยังคงหน้าที่ให้เปิดเผยสารสนเทศที่สำคัญ (เพื่อยังคงเป็นหลักบรรษัทภิบาลที่ดีในการเปิดเผยข้อมูลที่สำคัญ) หรือกรณีขายเงินลงทุนฯ คณะกรรมการอาจใช้ดุลยพินิจในการอนุมัติรายการเพื่อให้บริษัทได้รับประโยชน์สูงสุดจากการทำรายการ

2. เสนอให้กำหนดวงเงิน (ในลักษณะเดียวกันกับ RPT) เช่น 15%-50% หรือ 150 – 250 ล้านบาท (แล้วแต่มูลค่าไหนจะสูงกว่า) เพื่อเพิ่มความยืดหยุ่นให้แก่บริษัทที่มีปัญหาหรือบริษัทขนาดเล็ก เช่น กรณีบริษัทต้องขายทรัพย์สินเพื่อแก้ไขปัญหาธุรกิจ แต่เป็นบริษัทขนาดเล็ก อาจต้องใช้เงินประมาณ 100 ล้านบาท ซึ่งถ้า

คำนวณเป็น 25%NTA จะมีมูลค่าประมาณ 80 ล้านบาท (ซึ่งหากเป็นเกณฑ์ใหม่ต้องนำเสนอที่ประชุมผู้ถือหุ้น) กรณีดังกล่าวหากต้องเสนอที่ประชุมผู้ถือหุ้นเพื่อพิจารณาอาจไม่ทันต่อการแก้ไขปัญหาหรือตอบโจทย์ในการสร้างประโยชน์สูงสุดต่อบริษัทจดทะเบียน ดังนั้น การกำหนดวงเงิน (เทียบเคียงลักษณะเดียวกันกับวงเงิน RPT) จะช่วยในการแก้ไขประเด็นดังกล่าว

3. คณะกรรมการหรือผู้บริหาร (ขึ้นอยู่กับอำนาจภายใน) ที่มีอำนาจในการอนุมัติรายการที่มีขนาด 15%-25% ควรมีการมอบอำนาจภายในอย่างชัดเจน

ทั้งนี้ ในทั้งสามกรณีข้างต้น ควรมีการยกตัวอย่างในคู่มือ หรือทำ Q&A และควรมีคำเตือนว่าการใช้ดุลยพินิจอนุมัติรายการดังกล่าวเป็นอำนาจและความรับผิดชอบของคณะกรรมการบริษัทด้วย รวมถึงเมื่อคณะกรรมการมีมติอนุมัติรายการดังกล่าว ให้เปิดเผยสารสนเทศที่สำคัญทันที ผ่านระบบการเปิดเผยข้อมูลสำคัญของตลาดหลักทรัพย์ฯ

นอกจากนี้ ขอทราบสาเหตุในการปรับปรุงเกณฑ์ขนาดรายการเป็นตั้งแต่ 25%-50% ให้ขออนุมัติผู้ถือหุ้น ว่าเพราะเหตุใด ทั้งนี้ เพื่อชี้แจงการปรับปรุงหลักเกณฑ์ให้แก่คณะกรรมการและผู้บริหารของบริษัท

(3) ยกเลิกการนำส่งร่างหนังสือนัดประชุมผู้ถือหุ้นและร่างความเห็นของ ที่ปรึกษาทางการเงินอิสระ (IFA Report) ให้สำนักงาน ก.ล.ต. สอบทานและแจ้งข้อสังเกตก่อนจัดส่งไปยังผู้ถือหุ้น (ใช้กับทั้งหลักเกณฑ์ MT และ RPT)

ไม่เห็นด้วย

อ้างถึงประกาศปัจจุบัน มีทางเลือกสำหรับการส่ง IFA opinion ไปยังผู้ถือหุ้น 2 ทาง ได้แก่ 1) ส่งพร้อมหนังสือนัดประชุมผู้ถือหุ้น และ 2) ส่งให้สำนักงาน ก.ล.ต. และตลาดหลักทรัพย์ฯ พิจารณาก่อนอย่างน้อย 5 วันทำการ การดำเนินการดังกล่าว นับว่าเป็นประโยชน์สำหรับบริษัทจดทะเบียน กล่าวคือ

- 1) เป็นการสอบทาน IFA opinion โดยสำนักงาน ก.ล.ต. และตลาดหลักทรัพย์ฯ ซึ่งเป็นมุมมองของหน่วยงานกำกับ (แม้ว่าสำนักงาน ก.ล.ต. หรือตลาดหลักทรัพย์ฯ จะไม่ได้รับรองความครบถ้วน / ถูกต้อง) ทั้งนี้ ในสถานการณ์ปัจจุบันที่ตลาดทุนมีความเปราะบางเรื่อง Governance กระบวนการดังกล่าว ยังคงเป็นกระบวนการการกำกับดูแลที่ดี ทำให้ผู้ใช้ข้อมูลมีความเชื่อมั่นเพิ่มขึ้น สร้างเสริมการมี Governance ที่ดี
- 2) ในกรณีที่ สำนักงาน ก.ล.ต. หรือตลาดหลักทรัพย์ฯ ขอปรับแก้ และ IFA ความเห็นของสำนักงาน ก.ล.ต. ดังกล่าว ควรเสนอให้คณะกรรมการและคณะกรรมการตรวจสอบพิจารณาเพิ่มเติม ทั้งนี้ หากเป็นประเด็นที่มีนัยสำคัญ บริษัทจดทะเบียนสามารถเพิ่มความเห็นคณะกรรมการ/ คณะกรรมการตรวจสอบในหนังสือนัดประชุมผู้ถือหุ้น และเปิดเผยสารสนเทศผ่านระบบตลาดหลักทรัพย์ฯ ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อผู้ใช้ข้อมูล ได้แก่ ผู้ถือหุ้น นักลงทุน และผู้มีส่วนได้เสียอื่น
- 3) เป็นการลดความเสี่ยงของ IFA ในการปฏิบัติหน้าที่ ซึ่งจะส่งผลให้ค่าธรรมเนียมที่ปรึกษาทางการเงินอยู่ในระดับที่เหมาะสม ทั้งนี้ หากสำนักงาน ก.ล.ต. ตัดกระบวนการสอบทาน IFA opinion อาจส่งผลให้ค่าธรรมเนียมฯ มีอัตราเพิ่มขึ้น เพื่อให้ครอบคลุมความเสี่ยงที่เพิ่มขึ้นของ FA ด้วย
- 4) นอกจากนี้ จะขอให้สำนักงาน ก.ล.ต. พิจารณาความเห็นหรือคำตอบที่ให้แก่บริษัทจดทะเบียน หรือ IFA ให้สอดคล้องกัน เนื่องจากหากเปลี่ยนแปลงเจ้าหน้าที่ที่ให้คำตอบ คำตอบมักจะไม่ตรงกัน อีกทั้งการสื่อสาร / ติดต่อกันระหว่าง สำนักงาน ก.ล.ต. เป็นไปอย่างไม่มีประสิทธิภาพ เนื่องจากไม่สามารถติดต่อได้ หรือหากติดต่อผ่าน RM ก็จะใช้เวลานานเช่นกัน (เนื่องจาก RM ต้องสอบถามไปยังสำนักงาน ก.ล.ต.) ทำให้การเปิดเผยข้อมูลอาจผิดพลาด และเป็นผลลบต่อบริษัทจดทะเบียน และผู้เกี่ยวข้องกับข้อมูล ดังนั้น หากสำนักงาน ก.ล.ต. ยกเลิกการที่ให้ IFA ส่ง

ความเห็น ก็ควรมีมาตรการแก้ไขการสื่อสารดังกล่าวให้มีประสิทธิภาพ เช่น ให้มีกระบวนการ Pre-consulting ระหว่างบริษัทจดทะเบียนและสำนักงาน ก.ล.ต. นอกจากนี้ ขอให้ปรับกระบวนการสื่อสารให้บริษัทจดทะเบียนสามารถติดต่อกับเจ้าหน้าที่ได้อย่างรวดเร็ว (ปัญหาปัจจุบัน โทรศัพท์ไปยังเจ้าหน้าที่ ก.ล.ต. มักไม่มีคนรับสาย หรือฝากข้อความและไม่ได้รับการติดต่อกลับ หรือการตอบข้อหารือช้า ไม่ทันกาล ทั้งนี้ ควรใช้เวลาในการตอบข้อหารือไม่เกินครึ่งวันทำการ เป็นต้น)

- 5) การไม่สอบทานข้อมูล IFA opinion โดยหากสำนักงาน ก.ล.ต. อาจเข้ามาตรวจสอบภายหลัง อาจส่งผลต่อความครบถ้วน และถูกต้องของข้อมูล ซึ่งอาจสร้างความเสียหายให้แก่ผู้ใช้ข้อมูล และตลาดทุนได้

(4) กำหนดหลักเกณฑ์เป็นการเฉพาะสำหรับกรณีบริษัทจดทะเบียนมีการเข้า ทำรายการที่อาจมีประเด็นที่ส่งผลกระทบต่อฐานะการเงินและผลการดำเนินงาน : บริษัทจดทะเบียนมี net asset ติดลบ หรือมีผลการดำเนินงานขาดทุน และ ทำรายการที่อาจกระทบบริษัทจดทะเบียน

เห็นด้วย

(5) กำหนดสิทธิให้ผู้ถือหุ้นออกเสียงคัดค้านการทำรายการ กรณีคณะกรรมการตรวจสอบ หรือ IFA มีความเห็นว่าผู้ถือหุ้นไม่ควรอนุมัติการทำรายการ (ใช้กับทั้งหลักเกณฑ์ MT และ RPT)

เนื่องจากหากกำหนดสิทธิคัดค้านที่ร้อยละ 10 จะพบว่ามติที่ต้องผ่านมีใช่ 3 ใน 4 แต่เป็นร้อยละ 90 ของผู้ถือหุ้น ซึ่งมาประชุมและมีสิทธิออกเสียงลงคะแนน ดังนั้น จึงอยากขอข้อมูลเพิ่มเติมถึงสาเหตุในการให้สิทธิผู้ถือหุ้นคัดค้าน มีเกณฑ์ต่างประเทศเทียบเคียงหรือไม่? หรือมีตัวอย่างในต่างประเทศเทียบเคียงหรือไม่?

(6) กำหนดหน้าที่ให้บริษัทจดทะเบียนรายงานความคืบหน้าการทำรายการตามที่ได้รับอนุมัติจากผู้ถือหุ้น (ใช้กับทั้งหลักเกณฑ์ MT และ RPT)

เห็นด้วย โดยมีข้อเสนอเพิ่มเติมถึงระยะเวลาที่เริ่มนับ 6 เดือนให้ชัดเจน ว่าเริ่มเมื่อมีมติผู้ถือหุ้น

1.2 ปรับปรุงวิธีการนับรวมรายการ MT

เห็นด้วย

1.3 ปรับปรุงวิธีการคำนวณมูลค่ารายการ MT

เห็นด้วย เพิ่มเติมดังนี้

- กำไรสุทธิ ควรหมายเหตุเพิ่มเติมว่าเป็นกำไรสุทธิ 12 เดือนย้อนหลัง ของงบการเงินรวมที่ตรวจสอบแล้ว หรืองบสอบทาน
- เงินลงทุนระยะสั้นเพื่อบริหารสภาพคล่องในบริษัทจำกัด หรือบริษัทมหาชนที่ไม่ใช่เป็นบริษัทจดทะเบียน ให้ใช้งบการเงินตรวจสอบล่าสุด หรืองบสอบทานย้อนหลัง 12 เดือน (หากมี)

1.4 เพิ่มประเภทรายการที่มีนัยสำคัญให้ครอบคลุมข้อกำหนดแห่งพระราชบัญญัติหลักทรัพย์ฯ มาตรา 89/29 (3) (6)

เห็นด้วย ทั้งนี้ มีความเห็นเพิ่มเติมขอให้เพิ่มเติมรายการที่เป็นธุรกิจสนับสนุนธุรกรรมปกติให้ไม่ต้องปฏิบัติตามประกาศ MT เช่น ให้ครอบคลุมการเข้าสำนักงาน ต่ออายุทุก 3 ปี เนื่องจากเข้าเพื่อทำสำนักงานใหญ่/สาขา ซึ่งถ้าไม่เข้า ก็จะไม่มีสถานที่ประกอบธุรกิจ เป็นต้น หรือเข้าพื้นที่สร้างโรงงานต่อสัญญาทุก 3 ปี เป็นต้น

1.5 กำหนดประเภทรายการที่ไม่เข้าลักษณะเป็นกรณีที่มีนัยสำคัญตามมาตรา 89/29

เห็นด้วย ทั้งนี้ ขอให้เพิ่มเติมในคู่มือว่า การลงทุนเพื่อบริหารสภาพคล่องในหลักทรัพย์นอกตลาดฯ (เช่น หุ้นทุน หรือหุ้นกู้) ไม่เข้าลักษณะเป็นกรณีที่มีนัยสำคัญตามมาตรา 89/29

1.6 เพิ่มข้อกำหนดเกี่ยวกับการยกเว้นหน้าที่ตามหลักเกณฑ์ MT

(1) ให้บริษัทแม่ได้รับยกเว้นหน้าที่ตามหลักเกณฑ์ MT ซึ่งเกิดจากการทำรายการของบริษัทย่อยที่เป็นบริษัทจดทะเบียน (ใช้กับทั้งหลักเกณฑ์ MT และ RPT)

เห็นด้วย ทั้งนี้ การทำ MT ระหว่างบริษัทจดทะเบียน กับบริษัทย่อย และระหว่างบริษัทย่อย กับบริษัทย่อยลำดับเดียวกัน หรือย่อยต่อไปเป็นทอดๆ อาจก่อให้เกิดการถ่ายเทผลประโยชน์ ดังนั้น ควรมีคำเตือนการใช้ดุลยพินิจของคณะกรรมการในการมีโครงสร้างการถือหุ้นแบบปิรามิด

(2) การยกเว้นหน้าที่ในกรณีที่การเปิดเผยข้อมูลหรือขออนุมัติต่อที่ประชุม ผู้ถือหุ้นก่อนการทำรายการอาจก่อให้เกิดความเสียหายต่อประโยชน์ของบริษัท จดทะเบียนหรือบริษัทย่อยอย่างมีนัยสำคัญ

เห็นด้วย เพราะถ้ากำหนดให้เปิดเผยข้อมูลเมื่อมีมติคณะกรรมการ (แม้ข้อมูลดังกล่าวจะเป็นแค่รอบและมอบอำนาจให้คณะกรรมการพิจารณา) อาจส่งผลกระทบต่อความสามารถในการแข่งขันของบริษัทขนาดเล็ก ทั้งนี้ การจัดประชุมผู้ถือหุ้นสำหรับบริษัทขนาดเล็กสุดใช้เวลาประมาณ 40 วัน ซึ่งอาจทำให้เสียเปรียบด้านข้อมูล และการแข่งขัน ดังนั้น หากมีกรณีดังกล่าว ประกาศฯ ควรให้คณะกรรมการบริษัทมีอำนาจอนุมัติ (แทนผู้ถือหุ้น) อย่างไรก็ตาม ในคู่มือควรระบุว่าคณะกรรมการต้องรับผิดชอบหากใช้ดุลยพินิจดังกล่าว

1.7 ให้อำนาจสำนักงาน ก.ล.ต. ในการพิจารณาตาม substance ว่าการทำรายการของบริษัทจดทะเบียนเข้าข่ายต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์หรือไม่ (ใช้กับทั้งหลักเกณฑ์ MT และ RPT)

ไม่เห็นด้วย เนื่องจากสำนักงาน ก.ล.ต. อาจไม่เข้าใจในสาระสำคัญของการทำรายการทั้งสองประเภทในระยะเวลาอันสั้นที่มีความจำเป็นที่บริษัทจดทะเบียนต้องทำรายการ ดังนั้น ควรให้เป็นดุลยพินิจของคณะกรรมการและผู้ถือหุ้น (แล้วแต่กรณี)

2. การปรับปรุงหลักเกณฑ์ RPT

2.1 การพิจารณาเงื่อนไขการค้าทั่วไปในทุกประเภทรายการ RPT

เห็นด้วย รายการธุรกรรมปกติ

ทั้งนี้ ขอเพิ่มรายการที่สนับสนุนธุรกรรมปกติที่มีเงื่อนไขการค้าทั่วไป เป็นรายการค้าปกติด้วย โดยรายการที่สนับสนุนการค้าทั่วไปคือรายการที่สนับสนุนธุรกรรมปกติเป็นข้อตกลงทางการค้าในลักษณะเดียวกับที่วิญญูชนจะพึงกระทำกับคู่สัญญาทั่วไปในสถานการณ์เดียวกัน ด้วยอำนาจต่อรองทางการค้าที่ปราศจากอิทธิพลในการที่ตนมีสถานะเป็นกรรมการ ผู้บริหาร หรือบุคคลที่มีความเกี่ยวข้อง แล้วแต่กรณี และเป็นข้อตกลงทางการค้าที่ได้รับอนุมัติจากคณะกรรมการหรือเป็นไปตามหลักการที่คณะกรรมการอนุมัติแล้ว

2.2 ปรับปรุงนิยามญาติสนิท

เห็นด้วย

2.3 ปรับปรุงวิธีการคำนวณมูลค่ารายการ RPT

เห็นด้วย

2.4 ปรับปรุงวิธีการนับรวมรายการ RPT

เห็นด้วย

2.5 ยกเลิกอำนาจสำนักงาน ก.ล.ต. ในการใช้ดุลยพินิจพิจารณาความเป็นธรรมและไม่ก่อให้เกิดการถ่ายเทผลประโยชน์ของรายการ RPT

เห็นด้วย

3. การกำหนดระยะเวลาให้หลักเกณฑ์เริ่มมีผลใช้บังคับใน 3 เดือน ภายหลังจาก การออกหลักเกณฑ์ เพื่อให้บริษัทจดทะเบียนและผู้ที่เกี่ยวข้องมีระยะเวลาในการ เตรียมความพร้อม

ข้อเสนอแนะ/ข้อสังเกตเพิ่มเติม:

ช่วงระยะเวลาเตรียมความพร้อม ควรเป็นช่วงที่เลขาธิการบริษัทไม่ติดงานประชุมฯ เช่น ช่วงตั้งแต่มิถุนายน - กันยายน
ดังนั้น ควรมีผลบังคับหลังกันยายน 2569

4. ข้อเสนอแนะอื่น ๆ

ขอให้สำนักงาน ก.ล.ต. สื่อสารไปยังคณะกรรมการบริษัท และคณะกรรมการตรวจสอบ เช่น การจัดสัมมนา เป็นต้น
ทั้งนี้ เพื่อสร้างความเข้าใจ อันจะทำให้มีประสิทธิภาพในการปฏิบัติตามประกาศฯ